

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG
részére

1015 Budapest, Donáti utca 35-45.
1535 Budapest, Pf. 773.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/1541-0/2017
Érkezett:	2017 JÚL 24.
Példány:	1
Melléklet:	15 db
Kezelőiroda:	du

GYULAI JÁRÁSBÍRÓSÁG	
Postán, juttatott, a bírósághoz elektronikus úton nem közvetlenül belépő ügyintézésről kivéve.	
Érkezett:	2017 JÚL 14.
Példány:	1
Melléklet:	5 db
Az ügyirat száma:	M.B. 200/2016

a GYULAI JÁRÁSBÍRÓSÁG - mint a 11.B. 200/2016. szám alatt eljáró első fokú bíróság - útján

Panaszolt ítélet:

Gyulai Törvényszék 9.Bf. 9/2017/5. (kézbesítés: 2017. év május hónap 12. napján)

Tisztelt ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG!

Alulírott, [REDAKT]

[REDAKT] (alatti lakos) terhelt, mint indítványozó – csatolt meghatalmazással igazolt védelmében, képviselőjében eljárva DR. NAGY LÁSZLÓ ügyvéd (6722 Szeged, Hajnóczy utca 5. fszt. 2. szám) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 27. § alapján az alábbi

ALKOTMÁNYJOGI PANASZT

terjesztem elő.

Kérem a Tisztelt ALKOTMÁNYBÍRÓSÁGOT, hogy az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján állapítsa meg a GYULAI TÖRVÉNYSZÉK, mint másodfokú bíróság 9.Bf.9/2017/5. sorszámú ítéletének – az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésére alapított - alaptörvényellenességét és semmisítse meg azt.

Az Indítványozó álláspontja szerint a Gyulai Törvényszék megsértette a terhelt tisztességes eljáráshoz fűződő jogait, tekintettel arra, hogy a vádiratban érintett bűncselekmény lényegét érintő, szükséges alaposságú vizsgálat és a vádlott védekezésének alapjára is kiterjedő, kellő terjedelmű és mélységű indokolás nem történt meg.

Az Indítványozó az Abtv. 52. § (5) bekezdésére és 57. § (1a) bekezdésére, az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel kijelenti, hogy a jelen alkotmányjogi panaszban szereplő személyes adatai nyilvánosságra hozatalához nem járul hozzá, az indítványa anonim módon történő nyilvánosságra hozatalához hozzájárul.

Az Indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette.

Az Indítványozó nyilatkozik, hogy nincs folyamatban az ügyben felülvizsgálati eljárás, perújítás.

INDOKOLÁS

ÍTÉLETI TÉNYÁLLÁSOK

A GYULAI JÁRÁSI ÜGYÉSZSÉG B. 1683/2015-8. szám alatt vádat emelt a terhelttel szemben a Btk. 396. § (1) bekezdésének a) pontjába ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő nagyobb vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás bűntette és a Btk. 345. §-ába ütköző és aszerint minősülő hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt.

A nevezett vádiratot a GYULAI JÁRÁSBÍRÓSÁG 11.B. 200/2016. szám alatt tárgyalta.

Az elsőfokú bíróság a/7/I. szám alatti ítéletében a vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás bűntettében (Btk. 396. § (1) bekezdésének a) pont, (2) bekezdés a) pontja) illetve hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §), és ezért vádlottat 1 (Egy) év börtönbüntetésre és 1 (Egy) év gazdasági társaságok ügyvezetésétől eltiltásra ítélte.

A bíróság a börtönbüntetés végrehajtását 2 (Kettő) évi próbaidőre felfüggesztette.

Az elsőfokú bíróság - a vádirattal teljesen egyezően – az alábbi tényállást állapította meg:

A terhelt 2009. év december hónap 17. napjától a [REDACTED] Kft. egyszemélyes tulajdonosa és egyben ügyvezetője is volt.

„A gazdasági társaság a vádlott általi átvételét követően **ténylegesen működött, így gabona felvásárlásával, majd továbbértékesítésével foglalkozott.** A cég képviseletében eljáró [REDACTED] vel 2011. május hó 20. napján adásvételi szerződést kötött, melyben a vádlott ügyvezetése alatt a társaság 85 tonna napraforgó 110.600 Forint/tonna vételáron való eladására vállalt kötelezettséget az érdi székhelyű cég felé.

A napraforgó a [REDACTED] -nek .”

A nevezett értékesítések 3 (Három) darab, mindösszesen 21.906.190,- Forint bruttó számlaértékkel történt, amelynek az Áfa tartalma 4.381.238,- Forint volt.

A vádlott a nevezett értékesítéseket érintő 2011.év II. negyedévére vonatkozásában általános forgalmi adó bevallást nem nyújtotta be, holott arra a 2003. évi XCII. törvény II. számú melléklete alapján 2011. július hónap 20. napjáig köteles lett volna. A vádlott azáltal, hogy az adó bevallására vonatkozó kötelezettségének nem tett eleget, az értékesítés után fizetendő 4.381.238,- Forint összegű adókötelezettségét a központi költségvetés elől eltitkolta.

A vádlott a bűncselekmény elkövetését elismerte, a vádiratban foglaltakat nem vitatta, azt nyilatkozta, hogy hibásnak érzi magát. A napraforgó beszerzésének körülményeiről előadta, hogy a terményt ő is vásárolta, a kérdéses időszakban brókerkereskedéssel, közvetítéssel foglalkozott, azaz a megvásárolt gabona után jutalékban részesült, ami tonnánként 500-1.000 Forint közötti összeg volt. Ezen az üzleten nem keresett többet 200.000,- Forintnál. Ezekben az esetekben a vételárat vagy ő, vagy a leendő vevő fizette ki.

A vádlott korábbi meghallgatásán előadta, hogy az általa tulajdonolt, vezetett gazdasági társaság nem rendelkezett a gabonafélék termesztéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételekkel, gazdasági kapcsolatban állt a [REDACTED] -vel, gabonafélét értékesített a cégnek.

A terhelt a korábbi nyilatkozatában előadta, hogy nem emlékszik, hogy a gabonát kitől vásárolta, állította, hogy a gabonaszállítást nem ő végezte, nem emlékezett a mérlegelés és a fizetés körülményeire. Nem vitatta a vevő cég és az ő társasága közötti gazdasági kapcsolat fennálltát, a kiállított számlákon szereplő események megtörténtét, a számlakiállítást és az ellenérték kifizetését sem.

A bíróság a vádlott védekezése alapján foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy a [REDACTED] [REDACTED] között történő gabonaértékesítés során tulajdonváltással történt-e?

A bíróság ekörben részletes értékelését tartotta a rendelkezésre álló bizonyítékoknak, és a jogszabályoknak megfelelő mérlegeléssel arra jutott, hogy a nevezett két társaság között adásvételi szerződés jött létre, és tényleges tulajdonosváltás történt a számlákon szereplő gabona mennyiségét illetően.

A büntetőeljárásban a védelem nem vitatta a vádiratban szereplő tényállást, kérte azt a vádlott tárgyaláson tett vallomásával kiegészíteni. Álláspontja szerint amennyiben a vád tárgyává tett és a terhelt által is elismert gazdasági események megtörténtek, akkor az eljárás során a beszerzést terhelő Áfa illetve az értékesítés során a vevő által kifizetett általános forgalmi adó különbözete képezheti a bűncselekmény alapját. A védő álláspontja szerint az eljárás során egyáltalán nem kerültek a vizsgálat részévé a beszerzés körülményei, így a vádlott által vezetett gazdasági társaság „nyeresége” és így a költségvetésbe befizetendő Áfa összege sem.

Az elsőfokú bíróság az ítéletének utolsó bekezdésében annyiban foglalkozik a védői indítvánnyal, hogy megismétli a tulajdonváltozásról korábban elmondottakat, cáfolva a vádlott által vallott bróker-tevékenységet.

A nevezett ítélettel szemben a vádlott és a védője egyező fellebbezést jelentettek be, részben felmentés, részben intézkedés kiszabása iránt. A kifejtett indokolásban megerősítették az elsőfokú bíróság tulajdonjog-változásra vonatkozó megállapításait, de ismételten hiányolták a beszerzést körülményeinek és így az azt terhelő Áfa összegének meghatározását. Álláspontjuk szerint így az elsőfokú ítélet hiányos és megalapozatlan, csak a terheltre terhelő körülményekkel foglalkozik.

A fellebbezés kitér arra is, hogy a beszerzést, mint a védekezés alapját képező körülményt egyáltalán nem vizsgálta az elsőfokú bíróság, és kérték a fellebbezők ezen körülménynek a másodfokú eljárásban történő vizsgálatát.

A GYULAI TÖRVÉNYSZÉK, mint másodfokú bíróság 9.Bf.9/2017/5. sorszámú ítéletében az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, a vádlott börtönbüntetésének mértékét 8 (Nyolc) hónapra enyhítette.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok maradéktalan betartásával, szükséges és lehetséges mértékben folytatta a bizonyítást és nagyrészen megalapozott tényállást állapított meg. A másodfokú határozat részben kiegészítette és helyesbítette az ítéleti tényállást.

A fellebbviteli bíróság a helyesbítésekkel és kiegészítésekkel már megalapozottnak tekintette a tényállást és a másodfokú bíróság ezt tekintette irányadónak a felülbírálat során.

A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eleget tett az ügyfelderítési kötelezettségének, a releváns bizonyítékok feltárássra kerültek.

„A másodfokú bíróság a védő felmentést célzó okfejtése ellenére maradéktalanul osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját.”

A másodfokú bíróság az ítéletében a vádlott és védő okfejtésével mindösszesen az idézett mondattal foglalkozott.

ALKOTMÁNYJOGI PANASZ

Az Abtv. 27. § szerint

Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

- a)* az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és
- b)* az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

Alaptörvény 24. cikk (2) Az Alkotmánybíróság

d) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját.

Az Abtv. 29. § Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.

Az Alaptörvénynek az indítvány elbírálásakor hatályos rendelkezései:

- R) cikk (2)
- T) cikk (1)
- I. cikk (1), (3)
- XV. cikk (1)
- XXVIII. cikk (1)
- 28. cikk

Az Alkotmánybíróság 7/2013. (III.1.) AB határozatában IV. rész [23]-tól a [34]-ig részletes levezetését adja az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) alkotmányos követelményrendszerének.

Levezette, hogy a 2011. december 31-éig hatályban volt Alkotmány 57. § (1) bekezdése és a hatályos Alaptörvény XXVIII. cikk (1) azonos tartalmúan rendelkezik, és kimondta, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) foglalt szabály értelmezésekor irányadónak tekinti a tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joggal kapcsolatban kimunkált korábbi alkotmánybírósági gyakorlatot, amelyet a 6/1998. (III.11.) AB határozatban került összefoglalásra.

A nevezett gyakorlat alapján a tisztességes eljáráshoz fűződő jog magába foglalja az alkotmányszövegben kifejezetten nem nevesített **bírósághoz való jog** valamennyi feltételét is. E körbe tartozik a hatékony bírói jogvédelem követelménye, hogy a perbe vitt (a jelen eljárásban a vádirattal érintett) jogokról, cselekményről a bíróság érdemben döntsön.

A hivatkozott határozat az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) foglalt tisztességes eljárás részeként megjelenő indokolt bírói döntéshez fűződő jog tartalmát is meghatározta:

Az értelmezéshez az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló Rómában 1950. november 4.-én kelt Egyezményt, és az Egyezmény 6. cikkében biztosított tisztességes eljáráshoz való jogot; felhívta az Alkotmánybíróság 61/2011. (VII.13.) AB határozatában a strasbourgi Emberi Jogok Bírósága által az indokolt bírósági döntéshez fűződő jog tekintetében kialakított gyakorlatát.

Mindezek alapulvételével kimondható, hogy az adott bírói döntés természete és az alapul fekvő egyedi ügy körülményei határozzák meg, hogy milyen terjedelmű és mélységű indokolás elégíti ki az egyezménybeli, és így az Alaptörvény által meghatározott követelményt.

A jelen ügyben a bíróságnak számot kellett volna adnia, hogy az általános forgalmi adó vonatkozásában tett vádlotti, védői védekezés, miszerint a beszerzés és az értékesítés forgalmi adó tartalma összevezethető-e, azaz a bűncselekmény elkövetése ezek különbségének az adótartalma.

Számot kellett volna adni, hogy mennyiben téves avagy alapos az ilyen tartalmú okfejtés.

Az Indítványozó álláspontja szerint a büntetőeljárásban meg kellett volna kísérelni feltárni a tulajdonváltáson átment termény megszerzésének körülményeit, indokolni kellett volna, hogy annak a beszerzésnek volt vagy sem forgalmi adó tartalma, avagy miért nem lehet/kell megállapítani Áfa tartalmát a nevezett beszerzés körében.

Az esetleges nemleges megállapítást a Büntetőeljárás törvény keretein belül, akár annak alapulvi szintjén értékelni kellett volna.

Az Alkotmánybíróság az indokolások fogyatékoságának foka tekintetében kijelölte a határvonalat az Egyezményt sértő és az annak megfelelően indokolt határozatok vonatkozásában. Ekörben kimondásra került, hogy ez kötelezettség nem terjed ki valamennyi érvelés részletes indoklására, de az ügy lényegi részeinek szükséges alaposágú vizsgálata és ennek indoklásáról számot kell adni.

A sérelmezett határozat – álláspontom szerint – az ügy lényegi részének tekinthető általános forgalmi adó szabályainak és ezen szabályok büntetőjogi alkalmazásának megállapításával és indoklásával is adós maradt. A határozat nemhogy kellő mélységben és terjedelemben, hanem – gyakorlatilag – semmilyen formában sem foglalkozik a vádlotti védekezés lényegével.

A sérelmezett határozat eleget tehetett volna ezen kötelezettségének akként, hogy a követelményeknek megfelelő elsőfokú határozati indoklásra visszautal, egyetértve az ott kifejtettekkel. A jelen esetben sem az elsőfokú, sem a másodfokú bíróság nem tesz eleget az indokolt bírói döntéshez fűződő jog követelményének, gyakorlatilag egyetlen szót sem ejt a védekezés lényegéről.

Az Alkotmánybíróság szerint a XXVIII. cikk (1) tartalmának meghatározásakor figyelemmel kell lenni arra a körülményre is, hogy az indokolás hiánya vagy

fogyatékosága az írásban megfogalmazott világosan és pontosan körülírt kérdéseit érinti-e?

A vádlott és védője a védekezésének lényegét az elsőfokú tárgyalási jegyzőkönyv tartalmazza, egyrészt a vádlott meghallgatásakor illetve a védő perbeszédében részletesen kifejtve. A vádlott és védője a fellebbezés részletes indokolásában előadta a védekezésének indokát.

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy munkája során tartózkodik attól, hogy szakjogi kérdésekben állást foglaljon, de az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) helyes értelmezése szerint a tisztességes eljáráshoz fűződő jog azt a minimális tartalmi követelményt állítja a büntetőeljárásban hozott határozattal szemben, hogy a vonatkozó eljárásjogi törvény rendelkezéseinek megfelelően (Be. 258. § (3) bekezdés c) és d) pontjai) a vádlottnak a vádiratban meghatározott magatartásával összefüggésben a terhelt büntetőjogi felelősségét érintő lényeges kérdéseket kellő mélységben megvizsgálja, a büntetőjogi felelősségről döntsön, és döntésének indokait a határozatában részletesen mutassa be.

Az *Indítványozó* álláspontja szerint a fentiek szerint összefoglalható az Alaptörvény XXVIII. cikk (1)-ének követelményrendszere, amelynek sem az elsőfokú, sem a másodfokú bírósági határozat nem felelt meg, de a másodfokú határozat megsemmisítésével és az új fellebbviteli eljárás lefolytatásával a határozat a tisztességes eljárás követelményének meg tud felelni.

Mellékletek:

- Ügyvédi meghatalmazás
- I/1. GYULAI JÁRÁSI ÉS NYOMOZÓ ÜGYÉSZSÉG B.1683/2015-8. számú vádirata
- I/2. GYULAI JÁRÁSBÍRÓSÁG 11. B. 200/2016/7. szám alatti tárgyalási jegyzőkönyve
- I/3. GYULAI JÁRÁSBÍRÓSÁG 11. B. 200/2016/7/I. szám alatti ítélete
- I/4. Terhelt és védő egyező fellebbezése
- I/5. Védő fellebbezés indokolása
- I/6. BÉKÉS MEGYEI FŐÜGYÉSZSÉG átirata a másodfokú eljárásban
- I/7. GYULAI TÖRVÉNYSZÉK, mint másodfokú bíróság 9. Bf. 9/2017/5. szám ítélete

Kelt.: Szegeden, 2017. év július hónap 11. napján

Tisztelettel:

[Redacted signature area]

Képviselében: DR. NAGY LÁSZLÓ ügyvéd

Dr. Nagy László

[Redacted signature area]